

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 7Co/271/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4417216458
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 06. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Sidónia Sládečková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2019:4417216458.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Sidónie Sládečkovej a členiek senátu JUDr. Eriky Madarászovej a JUDr. Lenky Halmešovej, v právnej veci žalobcu: Orange Slovensko, a.s., so sídlom Bratislava, Metodova 8, IČO: 35 697 270, zastúpený advokátskou kanceláriou: Bobák, Bollová a spol., s.r.o. so sídlom Bratislava, Dr. VI. Clementisa 10, IČO: 35 855 673, proti žalovanému: G. K., nar. XX.XX.XXXX, bytom S. H. N. 9, H. T., o zaplatenie 127,06 eura s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Nitra č. k. 18Csp/206/2017-54 zo dňa 27.júla 2018, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom zamietajúcom výroku ako aj vo výroku o trovách konania zrušuje a vec mu vráca na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi sumu 47,98 eura s úrokom z omeškania vo výške 5,00% ročne od 04.09.2016 do zaplatenia, do troch dní po právoplatnosti rozsudku. Vo zvyšku žalobu zamietol. O trovách konania rozhodol tak, že žalovanému nárok na náhradu trov konania nepriznal. Svoje rozhodnutie odôvodnil ust. § 44 ods. 1 zákona č. 351/2011 Z.z. o elektronických komunikáciách, § 34, § 52 ods. 1 až 4, § 53 ods. 1,3,5, § 53a ods. 1, § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z., § 219 ods. 3, § 259, § 290, § 470 ods. 1 CSP, ako aj skutočnosťami zistenými z obsahu spisu, na základe čoho dospel k záveru, že žaloba je čiastočne dôvodná.

2. V rozhodnutí poukázal na obsah podanej žaloby na začatie konania, ktorou sa žalobca domáhal, aby súd zaviazal žalovaného na zaplatenie sumy 127,06 eura s príslušenstvom a trov konania, titulom zmluvy A 8486637. Žalobca na základe zmluvy odpredal žalovanému mobilný telefón Huawei MediaPad T1 8.0 Pro LTE za kúpnu cenu dohodnutú v dodatku k zmluve s dohodnutou zmluvnou pokutou 79,08 eura. Žalobca zdôraznil, že pri určení výšky zmluvnej pokuty zohľadnil výšku zľavy, ktorá bola pri predaji mobilného telefónu žalovanému poskytnutá, a to v tom zmysle, že žalovaná zmluvná pokuta nie je vyššia, ako výška zľavy, ktorú poskytol žalovanému. Žalovaný riadne a včas nezaplatil cenu poskytnutých služieb vo výške 47,98 eura, čím porušil zmluvné povinnosti a preto je žalovaný povinný žalobcovi zaplatiť aj zmluvnú pokutu vo výške 79,08 eura. Pokusom o pokonávku zo dňa 25.07.2016 oznámil žalovanému sumu neuhradených faktúr za jednotlivé mesiace a vyzval ho na jej úhradu v dodatočnej lehote, na ktorú výzvu žalovaný nereagoval.

3. Súd vykonaným dokazovaním zistil, že žalobca so žalovaným uzavreli dňa 18.04.2015 zmluvu o poskytovaní verejných služieb č. A 8486637, predmetom ktorej bol záväzok žalobcu poskytovať žalovanému služby elektronickej komunikácie. V dodatku k tejto zmluve sa zmluvné strany dohodli, že žalobca poskytne žalovanému mobilný telefón Huawei MediaPad T1 8.0 Pro LTE za kúpnu cenu 39,- eur s dobou viazanosti 24 mesiacov a na úhrade zmluvnej pokuty v zmysle článku 2.5. písm. b) dodatku.

4. Súd poukázal na to, že žalobca v konaní požadoval od žalovaného okrem ceny nezaplatených služieb vo výške 47,98 eura aj zaplataenie zmluvnej pokuty vo výške 79,08 eura, ktorá bola dojednaná v dodatku k zmluve č. A 8486637. Súd prvej inštancie žalobu v časti o zaplataenie zmluvnej pokuty vo výške 79,08 eura zamietol. Dôvodil tým, že spôsob uzavretia zmlúv v časti, v ktorej bola uvedená zmluvná pokuta nie je v súlade s dobrými mravmi. Zastal názor, že zmluvy vrátane ustanovení o zmluvnej pokute sú neprehľadné a nemali za cieľ oboznámiť spotrebiteľa s obsahom zmlúv tak, aby im bezproblémovo porozumel a pochopil ich. Ustanovenia o zmluvných pokutách považoval za neprijateľné zmluvné podmienky. Neprijateľnosť zmluvných podmienok videl v znevýhodnenom postavení spotrebiteľa oproti dodávateľovi najmä v súvislosti s vyjednávacou silou účastníkov a úrovňou informovanosti spotrebiteľa. Neprijateľnosť daných zmluvných pokút videl aj v tom, že zmluvná pokuta má v zmysle §544 Občianskeho zákonníka zabezpečiť dodržanie zmluvnej povinnosti. V tejto súvislosti poukázal na to, že v danom prípade bola dohodnutá len zmluvná pokuta v prípade nesplnenia povinnosti žalovaného, pričom pre prípad porušenia povinnosti právneho predchodcu žalobcu nebola dohodnutá žiadna sankcia v prospech žalovaného. Uviedol, že takáto nerovnováha v právach a povinnostiach ho viedla k názoru o neprijateľnosti zmluvných podmienok. Podstatným pre posúdenie nerovnováhy považoval tiež fakt, že zmluvná pokuta za nedodržanie doby viazanosti zaväzuje spotrebiteľa k zaplataeniu rovnakej zmluvnej pokuty počas celej doby viazanosti a nerozlišuje, kedy k porušeniu došlo. Spotrebiteľ je viazaný rovnako vysokou zmluvnou pokutou v prípade porušenia povinnosti v prvom aj v poslednom mesiaci viazanosti, čo taktiež považoval za neprijateľné. Zároveň poukázal na to, že uvedená zmluvná podmienka (zmluvná pokuta) bola viacerými všeobecnými súdmi SR vyhlásená za neprijateľnú. Konanie žalobcu pri uzatváraní série zmlúv so žalovaným vzhľadom na nejasnosť a neurčitosť zmlúv a množstvo dodatkov a ďalších dokumentov predložených žalovanému pri uzatváraní zmluvného vzťahu považoval za špekulatívne a nečestné. Čo sa týka nezaplataenia dlžnej sumy vo výške 47,98 eura (neuhradené služby), súd žalobe v tejto časti vyhovel, pretože mal preukázané z doložených faktúr, že žalovaný za poskytnuté služby nezaplatil. Skonštatoval, že výška úrokov a čas, kedy sa žalovaný dostal do omeškania bol v žalobe uplatnený správne, na základe čoho, čo do úroku z omeškania žalobe čiastočne vyhovel čo do sumy 47,98 eur s úrokmi z omeškania a vo zvyšku čo do zmluvnej pokuty vo výške 79,08 eura s úrokmi z omeškania, žalobu zamietol.

5. Žalobca podal proti rozsudku v zamietajúcom výroku a výroku o trovách konania v zákonnej lehote odvolanie. Odvolanie zdôvodnil ustanovením § 365 ods.1 písm. b/, f/, h/ CSP. K ustanoveniu § 365 ods.1 písm. b/ CSP uviedol, že súd prvej inštancie postupoval podľa § 297 písm. b/ CSP a vo veci rozhodol bez nariadenia pojednávania. Toto ustanovenie umožňuje rozhodnúť vo veci samej len za splnenia stanovených podmienok spočívajúcich v jednoduchosti právneho posúdenia veci a nespornosti tvrdenia strán. Žalovaný sa k žalobe nevyjadril, nevyužil prostriedky procesnej obrany. Ak mal súd prvej inštancie za to, že skutkové tvrdenia strán sporu sú nesporné, mal vychádzať z jeho tvrdení a žalobe vyhovieť v celom rozsahu. Súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Ďalej namietal, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym zisteniam (§ 365 ods. 1 písm. f) CSP), keď vyslovil záver, že žalovaný ako spotrebiteľ nemal možnosť ovplyvniť zmluvnú pokutu dojednanú v dodatku k predmetnej zmluve. V tejto súvislosti uviedol, že každý účastník má reálnu možnosť ovplyvniť obsah zmlúv o pripojení a ich dodatkov, resp. iných dokumentov. Účastník, ktorý sa rozhodne, či si zvolí program s paušálom alebo s kreditom, ďalej má možnosť nastaviť si výšku mesačného paušálu, zvoliť si telekomunikačné zariadenie za akciovú cenu, alebo nie, a pod. Uviedol, že súd prvej inštancie ďalej vec nesprávne posúdil z právneho hľadiska (§365 ods.1 písm h) CSP), keďže uvedená zmluvná pokuta podľa názoru žalobcu spĺňa všetky požiadavky vyplývajúce z ust. § 544 Občianskeho zákonníka. Zároveň poukázal na to, že pri vyčíslení zmluvnej pokuty prihliadal na zotrvanie žalovaného v dobe viazanosti od začiatku plynutia tejto doby, čo je v prospech žalovaného. Výška zmluvnej pokuty bola pri podpise dodatkov stanovená sumou, ktorá sa rovná rozdielu medzi maloobchodnou (spotrebiteľskou) cenou telekomunikačného zariadenia a predajnou cenou daného telekomunikačného zariadenia. V tejto súvislosti dodal, že zmluvná pokuta sa postupne znižuje v závislosti od toho, koľko celých mesiacov uplynulo od uzavretia dodatkov do okamihu porušenia zmluvnej povinnosti. K vyjadreniu súdu o neprimeranosti dohodnutej zmluvnej pokuty žalobca uviedol, že s prihliadnutím na benefity a zľavy, ktoré boli poskytnuté žalovanému, ako aj vzhľadom na pomerne nízku hodnotu dohodnutej zmluvnej pokuty, je rovnováha medzi právami a povinnosťami zmluvných strán síce narušená, avšak v prospech žalovaného. V zmysle vyššie uvedeného žalobca považoval svoj nárok na zaplataenie zmluvnej pokuty sume 79,08 eura s prísl. za nárok oprávnené uplatnený.

6. Žalovaný sa k odvolaniu žalobcu písomne nevyjadril.

7. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie bolo podané stranou sporu v zákonom stanovenej lehote na podanie odvolania (§ 359, 362 ods. 1 CSP) a zistení, že spĺňa náležitosti § 363 CSP, viazaný dôvodmi a rozsahom odvolania (§ 379, § 380 CSP), viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie (§ 383 CSP), vec prejednal bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je dôvodné, preto napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom zamietajúcom výroku a v súvisiacom výroku o trovách konania podľa § 389 ods. 1 písm. b) zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

8. Podľa § 389 ods. 1 písm. b) CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zruší, len ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, ak tento nedostatok nemožno napraviť v konaní pred odvolacím súdom.

9. Podľa § 391 ods. 1 CSP, ak odvolací súd zruší rozhodnutie, môže podľa povahy veci vrátiť vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, prerušiť konanie, schváliť zmier, zastaviť konanie alebo postúpiť vec orgánu, do ktorého právomoci vec patrí.

10. Predtým, ako odvolací súd preskúmal rozhodnutie súdu prvej inštancie z hľadiska hmotného práva, skúmal, či súd prvej inštancie zaťažil konanie vadou namietanou žalobcom, spočívajúcej v porušení práva na spravodlivý súdny proces.

11. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Z práva na spravodlivý súdny proces pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami. Jeho súčasťou nie je ani právo procesnej strany vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom a dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (porovnaj rozhodnutia ústavného súdu sp. zn. IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 97/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

12. Pojem „procesný postup“ bol vysvetlený už vo viacerých rozhodnutiach najvyššieho súdu vydaných do 30. júna 2016 tak, že sa ním rozumie len faktická, vydaniu konečného rozhodnutia predchádzajúca činnosť alebo nečinnosť súdu, teda sama procedúra prejednávania veci (to ako súd viedol spor) znemožňujúca strane sporu realizáciu jej procesných oprávnení a mariaca možnosti jej aktívnej účasti na konaní (porovnaj R 129/1999 a 1 Cdo 6/2014, 3 Cdo 38/2015, 5 Cdo 201/2011, 6 Cdo 90/2012). Tento pojem nemožno vykladať extenzívne jeho vzťahovaním aj na faktickú meritórnú rozhodovaciu činnosť súdu. „Postupom súdu“ možno teda rozumieť iba samotný priebeh konania, nie však konečné rozhodnutie súdu posudzujúce opodstatnenosť žalobou uplatneného nároku.

13. Pokiaľ „postupom súdu“ nie je rozhodnutie súdu ako finálny (meritórny) produkt prejednávania veci v civilnom sporovom konaní, potom už „postupom súdu“ vôbec nemôže byť ani časť rozhodnutia, jeho odôvodnenie (obsah, spôsob, kvalita, výstižnosť, presvedčivosť a úplnosť odôvodnenia), úlohou ktorej je vysvetliť dôvody, so zreteľom na ktoré súd rozhodol (1 ECdo 10/2014, 3 Cdo 146/2013). Pojem „procesný postup“ súdu vykladať takto aj za právnej úpravy účinnej od 1. júla 2016. (viď rozsudok NSSR 1 Cdo 222/2017, 2Cdo 145/2017, 3 CDo 269/2015...).

14. Žalobca videl porušenie práva na spravodlivý súdny proces v tom, že súd prvej inštancie vo veci rozhodol bez nariadenia pojednávania bez splnenia podmienok ustanovených v § 297 písm. b) CSP.

15. Podľa § 297 CSP, súd na prejednanie sporu nariadi pojednávanie. Pojednávanie nie je potrebné nariadiť, ak a) sa vo veci rozhoduje rozsudkom pre zmeškanie v prospech spotrebiteľa, b) ide iba o otázku jednoduchého právneho posúdenia veci, skutkové tvrdenia strán nie sú sporné a hodnota sporu bez príslušenstva neprevyšuje 1.000,- eur.

16. Z citovaného ustanovenia písm. b/ vyplýva, že musia byť súčasne splnené obe podmienky, t.j. jednoduché právne posúdenie a nesporné tvrdenia strán sporu. Nesporné tvrdenia strán sporu sú závislé na procesných úkonoch žalovaného a možno ich považovať za nesporné v tom prípade, ak sa žalovaný v súdom stanovenej lehote podľa § 167 ods. 2 CSP k žalobe nevyjadrí, resp. sa vyjadrí takým spôsobom, že skutkové tvrdenia žalobcu žiadnym spôsobom nespochybnil.

17. Z obsahu spisu vyplýva, že súd prvej inštancie doručil žalobu na vyjadrenie žalovanému. V stanovenej lehote sa nevyjadril, preto oznámil verejné vyhlásenie rozhodnutia dňa 13.06.2018, ktoré vyhlásil 27.07.2018. Z obsahu spisu vyplýva, že súd prvej inštancie vo veci rozhodol bez nariadenia pojednávania. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že vykonal dokazovanie. Uvedené konštatovanie súdu prvej inštancie je zmatečné, pretože súd prvej inštancie v tejto veci dokazovanie nevykonával, keďže vo veci rozhodol bez nariadenia pojednávania. Súd prvej inštancie v konaní pochybil, keď neumožnil žalobcovi vyjadriť sa k možnému právnemu posúdeniu ustanovení zmluvy týkajúcich sa zmluvnej pokuty ako neprijateľnej zmluvnej podmienky, pre ktorý dôvod žalobu v tejto časti zamietol. Súd musí stranám sporu umožniť vyjadriť sa k možnému posúdeniu veci, aby bolo jeho rozhodnutie predvídateľným. Princíp kontradiktórnosti totiž zabezpečuje stranám rovnaké právo vyjadriť sa k vykonaným dôkazom a ku skutkovým a právnym okolnostiam, ktoré sú rozhodujúce pre výsledok konania.

18. Túto možnosť by mal mať jednak žalobca, v ktorého záujme je predložiť dôkazy a tvrdenia o tom, že konal v súlade so zákonom a v znení dodatkov k zmluvám a musí prihliadnuť aj na vyjadrenie žalovaného.

19. Súd prvej inštancie nepostupoval v zmysle vyššie uvedených princípov, vo veci rozhodol bez nariadenia pojednávania, bez toho, aby umožnil žalobcovi nielen vyjadriť sa k spornej otázke o neprijateľnosti ustanovení o zmluvných pokutách ale aj prípadne navrhnúť vykonanie dôkazov v tomto smere. Týmto postupom žalobcovi odňal právo na spravodlivý súdny proces. Preto odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutých výrokoch zrušil a vec mu vrátil na nové konanie a rozhodnutie.

20. Povinnosťou súdu prvej inštancie bude opätovne vec prejednať v rozsahu zrušenej časti uplatneného nároku, prípadne vykonať dôkazy, ktoré strany sporu navrhnú a opätovne vo veci rozhodnúť. Svoje nové rozhodnutie súd prvej inštancie aj riadne odôvodní tak, aby spĺňalo požiadavky kladené na rozsudok súdu ust. § 220 ods. 2 CSP, pričom sa zároveň vysporiada s argumentmi žalobcu uvedenými v podanom odvolaní. Vo svojom novom rozhodnutí rozhodne aj o nároku na náhradu trov celého konania vrátane tohto odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 CSP).

21. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419, § 420, § 421 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).